

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37C/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112241817
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:1112241817.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci navrhovateľa: Fond na podporu vzdelávania, IČO: 47 245 531, so sídlom Panenská 29, Bratislava, zastúpený spoločnosťou AENEA Legal, s.r.o., IČO: 35 951 125, so sídlom Jozefská 3, Bratislava, proti odporkyni: N. zastúpená JUDr. Julianou Weiszovou, advokátkou so sídlom Jantárová 16, Dunajská Streda, o zaplatenie 5.132,09 € s prísl. takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni náhradu trov konania vo výške 829,73 €, a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku k rukám JUDr. Juliany Weiszovej, právnej zástupkyňi odporkyne.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ (pôvodne Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov, IČO: 30 796 415, ktorý bol ku dňu 31.12.2012 zrušený, a jeho právnym nástupcom je Fond na podporu vzdelávania, IČO: 47 245 531) sa svojím návrhom doručeným dňa 13.12.2012 na Okresný súd Bratislava I. domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu povinnosťou zaplatiť mu sumu 5.132,09 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 5.132,09 € od 4.11.2012 do zaplatenia, a trovy konania. Uviedol že navrhovateľ je právnická osoba zriadená zák.č. 471/2002 Z.z. o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov ktorej činnosťou je poskytovanie pôžičiek pre začínajúcich pedagógov. Odporkyňa bola v období rokov 2008 až 2010 členom rady fondu, pričom členstvo v rade je čestné, jej člen nemôže byť zamestnancom fondu - z charakteristiky funkcie člena rady vyplýva, že ak tento člen vykonáva činnosť pre fond, nie je oprávnený prijať odmenu za jej výkon. Napriek uvedenému navrhovateľ (ako zamestnávateľ) a odporkyňa (ako zamestnanec) uzatvorili 1/ dňa 14.12.2009 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na zasadnutie rady fondu konaného dňa 15.12.2009, a to pripomienok k návrhu novely zákona na zlúčenie fondu a Študentského pôžičkového fondu; odmena bola dohodnutá vo výške 132,09 €, 2/ dňa 14.12.2009 dohodu o vykonaní práce predmetom ktorej bola príprava koncepcie poskytovania pôžičiek pre žiadateľov; odmena bola dohodnutá vo výške 3.000,00 €, 3/ dňa 14.6.2010 dohodu o vykonaní práce predmetom ktorej bola príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu; odmena bola dohodnutá vo výške 2.000,00 €. Na základe uvedených dohôd boli odporkyni poukázané finančné prostriedky v celkovej výške 5.132,09 €. Z obsahu dohôd však vyplýva, že plnenia ktoré odporkyňa fondu na ich základe poskytla súvisia s jej pôsobením v rade fondu, resp. záležitosťami patriacimi do pôsobnosti rady fondu, preto odporkyňa nebola oprávnená od navrhovateľa za tieto plnenia prijať odmenu (nakoľko výkon jej funkcie v rade fonde bol čestný). Poukázal na skutočnosť že dohoda o vykonaní práce je osobitný druh zmluvy ktorou sa zakladá pracovnoprávny vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom (uzatvára ju zamestnanec a zamestnávateľ), pričom však navrhovateľ ako zamestnávateľ a odporkyňa ako zamestnanec a zároveň člen rady fondu neboli

oprávnení uzatvoriť dohodu o vykonaní práce v zmysle Zákonníka práce; dohody boli uzatvorené v rozpore s § 3, ods. 9 zák.č. 471/2002 Z.z., a odporujú jeho zneniu, preto sú v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Finančné prostriedky boli odporkyňa poukázané z titulu uzatvorených dohôd, ale na základe absolútne neplatného právneho úkonu - je zrejmé že odporkyňa sa na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatila, a je povinná vrátiť prijaté plnenie. V ďalšom poukázal navrhovateľ na znenie § 3, ods. 9, § 5, ods. 4, § 4, písm. b) zák.č. 471/2002 Z.z., § 1, ods. 5, § 226 Zákonníka práce, § 451, ods. 1 a ods. 2, § 457 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ žiada tiež o priznanie úroku z omeškania, nakoľko listom zo dňa 2.10.2012 vyzval odporkyňu aby finančné prostriedky vrátila v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy (dňa 24.10.2012) - odporkyňa však finančné prostriedky nevrátila, a dostala sa tým do omeškania s vrátením finančných prostriedkov ku dňu 4.11.2012; úrok z omeškania žiada navrhovateľ vo výške 8,75% ročne zo sumy 5.132,09 € od 4.11.2012 do zaplatenia.

K návrhu priložil navrhovateľ svoj výpis z Obchodného registra, Dohodu o vykonaní práce uzavretú účastníkmi konania dňa 14.12.2009, Dohodu o vykonaní práce uzavretú účastníkmi konania dňa 14.12.2009, Dohodu o vykonaní práce uzavretú účastníkmi konania dňa 14.6.2010, potvrdenie o vyplatení sumy 107,00 € odporkyňi zo dňa 15.12.2009, výdavkový pokladničný doklad o vyplatení sumy 1.498,00 € odporkyňi zo dňa 15.12.2009, hromadný príkaz na úhradu o uhradení sumy 2.430,00 € odporkyňi zo dňa 16.12.2009, hromadný príkaz na úhradu o uhradení sumy 1.620,00 € odporkyňi zo dňa 29.6.2010, výpis z účtu navrhovateľa ku dňu 16.12.2009, výpis z účtu navrhovateľa ku dňu 29.6.2010, list navrhovateľa - žiadosť o vrátenie neoprávnene vyplatenej odmeny zo dňa 2.10.2012, list odporkyne zo dňa 29.10.2012, prehľad úrokových sadzieb ECB.

Okresný súd Bratislava I. vec listom zo dňa 11.1.2013 postúpil z dôvodu miestnej nepríslušnosti tunajšiemu súdu.

Dňa 17.4.2013 bol tunajším súdom vydaný Platobný rozkaz č. 37C/64/2013-48, ktorým bolo návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovené.

Odporkyňa bol platobný rozkaz doručený dňa 13.5.2013. Listom došlým súdu dňa 27.5.2013 (t.j. v zákonnej lehote na podanie odporu proti platobnému rozkazu) odporkyňa podala odôvodnený odpor v ktorom uviedla že jej funkčné obdobie ako členky rady fondu na podporu vzdelávania trvalo od 1.4.2008 a bolo ukončené 31.3.2010, nikdy však nebola v zamestnaneckom vzťahu s navrhovateľom v zmysle Zákonníka práce. Zadané úlohy boli riadne a včas vypracované, odovzdané, kontrolované a schválené v rámci výročných správ o hospodárení a činnosti fondu (boli prijaté na Výbore pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport NR SR), keď účtovnú uzávierku overoval audítor. Funkcia odporkyne v rade fondu bola čestná, ale z hľadiska charakteru a činnosti vo fonde nemá nič spoločné s dohodou o vykonaní práce - práce uvedené v dohodách boli nad rámec čestného členstva vo fonde. Vzhľadom na nedostatok odborníkov na problematiku školstva, poistenie a legislatívu boli úlohy (nad rámec čestného členstva v rade fondu, ktoré vyžadovali štúdium materiálov, prípravu a vypracovanie podkladov, analýzy, konzultácie, rokovania s poberateľmi pôžičiek, prípravu informácií, a pod.) riešené prostredníctvom dohôd o vykonaní práce, pričom takáto forma je v súlade so Zákonníkom práce (odporkyňa nebola zamestnankyňou fondu). Odmeny z dohôd boli vyplácané iba za danú úlohu, ktorú člen rady fondu vykonával nad rámec svojich povinností, výlučne mimo zasadnutí rady fondu - z uvedeného je zrejmé že v danom prípade nešlo o absolútne neplatný právny úkon, teda nemohlo prísť k bezdôvodnému obohateniu. Odporkyňa konala v dobre viere, vykonávala prácu jej pridelenú na základe dohody; na daný prípad nie je možné aplikovať § 222 Zákonníka práce, nakoľko tento sa vzťahuje iba na zamestnancov. Právny úkon bol platný, neodporoval zákonu ani ho neobchádzal, ani sa nepriečil dobrým mravom. V zmysle § 174, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku sa platobný rozkaz zrušil a súd nariadil vo veci pojednávanie.

V odpore, resp. podaním došlým súdu dňa 8.7.2013 odporkyňa požiadala o oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky.

Uznesením č. 37C/64/2013-113 zo dňa 14.10.2013 súd nepriznal odporkyňi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Podaním došlým súdu dňa 31.10.2013 odporkyňa podala odvolanie proti uzneseniu ktorým súd nepriznal odporkyňi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Navrhovateľ sa k odporu vyjadril -cestou svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 9.7.2013 (opravené podaním došlým súdu dňa 1.8.2013) v ktorom uviedol že odporkyňa nepopiera že pôsobila ako členka rady fondu, preto vedela / mala vedieť že členstvo v rade fondu a výkon funkcie je čestný, a

zároveň že ako členka rady fondu nemôže byť aj zamestnankyňou fondu. Odporkyňa uzatvorila dohody o vykonaní práce, predmetom ktorých bolo vykonanie činností priamo súvisiacich s výkonom funkcie člena rady fondu (napr. príprava návrhu na zasadnutie rady fondu konaného dňa 15.12.2009, pripomienok k návrhu novely zákona na zlúčenie fondu a Študentského pôžičkového fondu, príprava koncepcie poskytovania pôžičiek pre žiadateľov z fondu na najbližších 5 rokov v spolupráci s poslancami NR SR, príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu) - s poukazom na obsah dohôd o vykonaní práce podľa navrhovateľa odporkyňa v prospech fondu plnila úlohy v rámci výkonu svojej funkcie členky rady fondu, a nie nad jej rámec. Členstvo v rade fondu a (výkon funkcie člena rady fondu) bolo čestné, bezodplatné, bez nároku na odmenu - odporkyňa na základe dohôd o vykonaní práce poskytla plnenia, ktoré priamo súviseli s výkonom jej funkcie ako členky rady fondu, a zároveň prijala odmenu za plnenia ktoré priamo súviseli s výkonom jej funkcie ako členky rady fondu. Uviedol ďalej že dohoda o vykonaní práce je síce v súlade so Zákonníkom práce, avšak v rozpore so zákonom o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov, ktorý bol platný do 31.12.2012, nakoľko zamestnanci fondu nesmú byť členmi rady fondu a dozornej rady, teda jedna osoba nemôže byť súčasne členom rady fondu a zamestnancom fondu. Odporkyňa bola najskôr vymenovaná do funkcie člena rady fondu (ktorej výkon je čestný), a až následne uzatvorila dohody o vykonaní práce, ktorých predmetom bolo poskytnutie plnenia súvisiaceho s výkonom jej funkcie ako členky rady fondu. Uzatvorené dohody o vykonaní práce sú v rozpore so zákonom o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov, a preto sú v zmysle Občianskeho zákonníka (§ 39) neplatné. Predmetom uzatvorených dohôd o vykonaní práce bolo poskytnutie plnenia súvisiaceho s výkonom funkcie odporkyne ako členky rady fondu, toto plnenie nebolo svojim obsahom plnením nad rámec funkcie vykonávanej odporkyňou vo fonde. Navrhovateľ sa domáha aj vydania zaplatenej dane (ktorú odviezol za odporkyňu), nakoľko aj toto plnenie bolo odporkyni poskytnuté. K vyjadreniu priložil navrhovateľ Výročnú správu o hospodárení a činnosti Študentského pôžičkového fondu za rok 2011 so sprievodnými materiálmi pre NR SR a správou dozornej rady.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej Štatút Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov, zápisnicu z 15. schôdze Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport zo dňa 16.6.2011, Výročnú správu o hospodárení a činnosti Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov za rok 2010 so sprievodnými materiálmi pre NR SR, text Rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. 3Cpr/3/2013-230 zo dňa 16.10.2013, výpis z uznesení Rady Študentského pôžičkového Fondu a Dozornej rady, zápisnicu zo spoločného zasadnutia rady a dozornej rady Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov zo dňa 20.9.2012, nedatované „Memorandum“ vypracované spoločnosťou AENEA Legal, s.r.o. pre Študentský pôžičkový fond, list odporkyne zo dňa 29.10.2012.

Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2014 právny zástupca navrhovateľa uviedol že odporkyňa bola v období rokov 2008 až 2010 členkou rady fondu, pričom dňa 14.12.2009 boli fondom s odporkyňou uzavreté dve dohody o vykonaní práce, a dňa 14.6.2010 bola uzavretá ďalšia dohoda o vykonaní práce - na základe nich odporkyni bola vyplatená odmena. Činnosti ktoré odporkyňa vykonávala v zmysle dohôd o vykonaní práce jej vyplývali z členstva v rade fondu, tzn. že za vykonanú prácu jej nepatrila žiadna odmena nakoľko výkon funkcie člena rady fondu je čestný, bezodplatný. Podľa navrhovateľa dohody boli uzavreté v rozpore s § 3 zák.č. 471/2002 Z.z. - uvedeného je zrejme že na strane odporkyne prijatím odmien z titulu dohôd o vykonaní práce vzniklo bezdôvodne obohatenie, ktoré žiada navrhovateľ aby mu odporkyňa vrátila.

Uviedol ďalej k vznesenej námietke premlčania že subjektívna premlčacia lehota (dvojročná) plynie odo dňa kedy sa oprávnený subjekt na vydanie bezdôvodného obohatenia dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia, a kto sa na jeho úkor obohatil. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že v roku 2010 bola vyhotovená výročná správa z činnosti fondu ktorej súčasťou bol aj audit finančných prostriedkov - uvedená správa bola predložená dňa 16.6.2011 do výboru NRSR pre vzdelanie ktorý ju prerokoval, neprijal však o nej žiadne uznesenie. Podobnú štruktúru a problémy s vyplácaním odmien mal aj Študentský pôžičkový fond ktorého personálne obsadenie bolo takmer totožné s Pôžičkovým fondom pre začínajúcich pedagógov, preto Študentský pôžičkový fond si dal vypracovať stanovisko ohľadom možnosti a zákonnosti vyplácania odmien členom rady fondu - uvedené stanovisko bolo vypracované dňa 5.10.2011, a keďže štatutárny zástupca Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov bol ten istý ako Študentského pôžičkového fondu, až v tento deň sa dozvedel že prišlo k bezdôvodnému obohateniu, a až týmto dňom mohla začať plynúť subjektívna premlčacia lehota.

Ďalej uviedol že žalovaná suma pozostáva z čiastky 132,09 € ktorá bola vyplatená dňa 15.12.2009 (netto odmena odporkyni vo výške 107,00 €), zo sumy 3.000,00 € ktorá bola vyplatená dňa 16.12.2009 (netto odmena odporkyni vo výške 2.430,010 €), a zo sumy 2.000,00 € ktorá bola vyplatená dňa 29.6.2010

(netto odmena odporkyni vo výške 1.620,00 €); žalovaná suma je vyčíslená vrátane dane zo mzdy ktorú navrhovateľ musel v rámci príslušných predpisov zaplatiť, preto aj táto daň je nákladom, a navrhovateľ ju žiada zaplatiť ako bezdôvodné obohatenie od odporkyne.

Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2014 štatutárny zástupca navrhovateľa uviedol že odporkyni bola vyplatená odmena za návrh, resp. pripomienkovanie k štatútu fondu a za vypracovanie stanoviska k návrhu zákonov, pričom však tieto činnosti vyplývajú z funkcie člena rady fondu (ktorí túto činnosť majú vykonávať), a keďže členstvo v rade fondu je funkcia čestná, nemá odporkyňa nárok na vyplatenie odmeny.

Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2014 právna zástupkyňa odporkyne uviedla že vznáša námietku premlčania uplatneného nároku, nakoľko premlčacia lehota v tomto prípade je dvojročná, a začína plynúť odo dňa vykonania úhrady finančných prostriedkov navrhovateľom odporkyni - vzhľadom k tomu že od uhradenia uvedených finančných prostriedkov do dňa podania žaloby uplynula premlčacia lehota, premlčania sa odporkyňa dovoľáva a žiada, aby súd návrh zamietol. Čo sa týka samotných dohôd tieto boli uzavreté na podnet navrhovateľa, po vzájomnej dohode s odporkyňou - odporkyňa v dohodách dojednané práce riadne vykonala, pričom tieto práce boli nad rámec činnosti ktoré mala vykonávať z titulu funkcie v rade fondu. Ako členka rady fondu vykonávala ďaleko viacej činností, za ktoré nepoberala žiadnu odmenu, nakoľko tieto vyplývali z jej čestnej funkcie v rade fondu. Aj keby nárok navrhovateľa nebol premlčaný, neprišlo na strane odporkyne k žiadnemu bezdôvodnému obohateniu.

Uviedla ďalej že navrhovateľ vedel že odporkyni zaplatil finančné prostriedky z dohôd o vykonaní práce, pričom premlčacia doba začala plynúť dňom ich zaplattenia, nakoľko už vtedy navrhovateľ vedel že eventuálne prišlo k bezdôvodnému obohateniu.

Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2014 odporkyňa uviedla že práce za ktoré dostala od fondu odmenu jej zadal navrhovateľ, ona s ich vykonaním súhlasila, a práce riadne vykonala, pričom uvedené práce boli vykonávané nad rámec činností ktorá jej vyplývali z funkcie v rade fondu.

Právny zástupca navrhovateľa v záverečnej reči uviedol že nárok nie je premlčaný, nakoľko v tomto ohľade je dôležité stanovisko právnika Študentského pôžičkového fondu podľa ktorého vyplácanie odmien pre členov rady Študentského pôžičkového fondu nie je v súlade so zákonom; o uvedenom stanovisku sa Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov dozvedel až dňa 5.10.2011 - až od tohto dňa mohla plynúť premlčacia lehota, nakoľko až vtedy sa navrhovateľ dozvedel o bezdôvodnom obohatení. Poukázal ďalej na skutočnosť že výkon funkcie v rade fondu je čestný, nie je možné dohodnúť s členom rady vykonanie práce za odmenu, a ak sa tak v prípade odporkyne stalo, prišlo na jej strane k bezdôvodnému obohateniu (v tejto súvislosti poukázal na štatút fondu v ktorom sú uvedené demonštratívny výpočetom kompetencie rady fondu).

Právna zástupkyňa odporkyne v záverečnej reči uviedla že navrhovateľ s odporkyňou uzavreli dohody na základe ktorých následne odporkyňa vykonala prácu, za vykonanú prácu (po jej odovzdaní) jej bola zaplattená odmena. Subjektívna premlčacia lehota začína plynúť dňom vyplatenia finančných prostriedkov odporkyni, a nárok navrhovateľa je už premlčaný. Poukázala tiež na skutočnosť že práce boli vykonané na základe požiadavky navrhovateľa, dohoda o vykonaní práce bola uzavretá oboma stranami, a ak by aj mala nejaké nedostatky v zmysle § 17, ods. 3 Zákonníka práce nemôže byť na ujmu odporkyne prípadná neplatnosť týchto dohôd, nakoľko túto prípadnú neplatnosť nespôsobilá odporkyňa. Je zrejmé že na základe platných dohôd o vykonaní práce boli vyplatené odmeny, tzn. nemohlo prísť k plneniu bez právneho dôvodu, a nemohlo tak vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom štatutárneho zástupcu navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, odporkyne a jej právnej zástupkyne, oboznámil sa s vyjadreniami účastníkov a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, ako i s celým obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Navrhovateľka bola v rokoch 2008 až 2010 členkou rady Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov (právny predchodca navrhovateľa).

Dňa 14.12.2009 uzavrel právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na zasadnutie rady fondu konaného dňa 15.12.2009, pripomienok k návrhu novely zákona na zlúčenie fondu a Študentského pôžičkového fondu; odmena bola dohodnutá vo výške 132,09 € brutto / 107,00 € netto. Práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 15.12.2009 jej bola vyplatená odmena vo výške 107,00 € (právny predchodca navrhovateľa odviedol daň vo výške 25,09 €).

Dňa 14.12.2009 uzavrel právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dohodu o vykonaní práce predmetom ktorej bola príprava koncepcie poskytovania pôžičiek pre žiadateľov; odmena bola

dohodnutá vo výške 3.000,00 € brutto / 2.430,00 € netto. Práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 16.12.2009 jej bola vyplatená odmena vo výške 2.430,00 € (právny predchodca navrhovateľa odvedol daň vo výške 570,00 €).

Dňa 14.6.2010 uzavrel právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dohodu o vykonaní práce predmetom ktorej bola príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu; odmena bola dohodnutá vo výške 2.000,00 € brutto / 1.620,00 € netto. Práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 29.6.2010 jej bola vyplatená odmena vo výške 1.620,00 € (právny predchodca navrhovateľa odvedol daň vo výške 380,00 €).

Návrh na súd bol právnym predchodcom navrhovateľa podaný dňa 13.12.2012.

Navrhovateľ žiadal vykonať ďalší dôkaz - výsluch svedkov S. a K. ohľadom skutočnosti, že odmeny členom rady fondu po roku 2012 neboli vyplácané tak ako odporkyňa, a k skutočnosti že za výkon členstva v rade fondu tieto osoby nepoberali žiadne odmeny. Odporkyňa žiadala vykonať ďalší dôkaz - výsluch svedka T. ohľadom činnosti fondu a objednávaní prác, uzatváraní dohôd a vyplácaní odmien. Podľa názoru súdu bolo dokazovanie vykonané v dostatočnom rozsahu, preto vykonanie navrhnutých dôkazov sa súdu javí ako nadbytočné, zbytočné, a teda nevhodné (skutočnosti ktoré mali byť svedkami potvrdené boli buď dostatočne preukázané, resp. pre rozhodnutie súdu by neboli relevantné) - iba súd rozhodne, ktoré s označených dôkazov vykoná (§ 120, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), nie je teda povinnosťou súdu vykonať všetky dôkazy označené účastníkmi konania či ich zástupcami.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 2, ods. 1 zák.č. 471/2002 Z.z. (zákona platného do 31.12.2012) o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov orgánmi fondu sú

- a) rada fondu,
- b) riaditeľ fondu,
- c) dozorná rada.

Podľa § 3, ods. 1 a ods. 9 zák.č. 471/2002 Z.z. (zákona platného do 31.12.2012) o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov najvyšším orgánom fondu je rada fondu. Rada fondu vykonáva správu fondu a riadi jeho činnosť.

Členstvo a funkcie v rade fondu sú čestné.

Podľa § 4 zák.č. 471/2002 Z.z. (zákona platného do 31.12.2012) o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov do pôsobnosti rady fondu patrí najmä

- a) rozhodovať o poskytnutí prostriedkov fondu na pôžičky pre jednotlivé krajské úrady,
- b) schvaľovať štatút fondu a rokovací poriadok rady fondu,
- c) schvaľovať rozpočet fondu,
- d) schvaľovať ročnú účtovnú závierku overenú auditorom,
- e) schvaľovať výročnú správu o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci rok, ktorá sa predkladá Národnej rade Slovenskej republiky,
- f) vymenúvať a odvolávať riaditeľa fondu a určovať jeho mzdu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 5, ods. 4 zák.č. 471/2002 Z.z. (zákona platného do 31.12.2012) o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov riaditeľ fondu je zamestnancom fondu. Zamestnanci fondu nesmú byť členmi rady fondu a dozornej rady.

Podľa § 223, ods. 1 Zákonníka práce zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov), ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom (dohoda o vykonaní práce) alebo ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov).

Podľa § 226, ods. 1 Zákonníka práce dohodu o vykonaní práce zamestnávateľ môže uzatvoriť s fyzickou osobou, ak rozsah práce (pracovnej úlohy), na ktorý sa táto dohoda uzatvára, nepresahuje 350 hodín v kalendárnom roku. Do rozsahu práce sa započítava aj práca vykonávaná zamestnancom pre zamestnávateľa na základe inej dohody o vykonaní práce.

Podľa § 17, ods. 3 Zákonníka práce neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu, ak neplatnosť nespôsobil sám. Ak vznikne zamestnancovi následkom neplatného právneho úkonu škoda, je zamestnávateľ povinný ju nahradiť.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 560, prvá veta Občianskeho zákonníka ak si zo zmluvy majú účastníci plniť navzájom, môže sa domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť.

Podľa § 100, ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 107, ods. Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa R 1/1979 (s. 7): Nárokom na vydanie neoprávneného majetkového prospechu z neplatnej zmluvy býva napr. nárok na vrátenie plnenia zo zmluvy o predaji nehnuteľnosti, ak predávajúcimi neboli vlastníci, ak bola zmluva uzavretá iba ústne a pod.

Podľa R 1/1979 (s. 7 ods. 4, 5, s. 8 ods. 1 a 2): Tak ako pri odplatných zmluvách sú obyčajne práva a povinnosti oboch účastníkov zmluvy vzájomne podmienené, sú vzájomne podmienené aj ich nároky na vrátenie už prijatých plnení, ak išlo o neplatnú zmluvu. Nárok jedného z účastníkov zmluvy na vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy je zo zákona podmienený jeho záväzkom voči druhému účastníkovi a táto vzájomná viazanosť musí byť vyjadrená v rozsudku, ktorý súd vynáša o niektorom z nárokov.

Podľa Z IV (s. 640): (analogicky) Ak je kúpna zmluva neplatná alebo bola zrušená, môže sa jej účastník domáhať úspešne vrátenia svojho plnenia len za predpokladu, že je ochotný a schopný vrátiť žalovanému to, čo sám prijal ako plnenie zo zmluvy.

Podľa R 26/1975 (s. 145 ods. 3, 4, s. 146 ods. 1 a 2): (analogicky) Nárok žalobcu na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej zmluvy je nárokom podmieneným zo zákona záväzkom vrátiť žalovanému to, čo sa mu dostalo od žalovaného za kúpnu cenu, ktorej vrátenie sa domáha; inak by totiž bol i naďalej bezdôvodne obohatený (v rozpore s ustanovením § 457); keď podľa tohto ustanovenia je každý z účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinný vrátiť druhému účastníkovi všetko, čo podľa nej dostal ... takejto žalobe by súd mohol vyhovieť iba vtedy, ak by vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy na vrátenie plnenia z oboch strán.

Ak vzniklo bezdôvodné obohatenie právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania, pričom povinným (zodpovedným subjektom) na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten kto sa bezdôvodne obohatil, a oprávneným subjektom (t.j. v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť) je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. Skutkovými podstatami vzniku bezdôvodného obohatenia sú napr. 1/ plnenie bez právneho dôvodu (situácia kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, resp. dodatočne odpadol), 2/ plnenie z neplatného právneho úkonu - ak však ide o neplatnosť zmluvy na základe ktorej plnili obe strany, nastupuje povinnosť vrátenia si poskytnutého plnenia, tzv. obojstranná reštitúcia, keď nároky sú vzájomne podmienené - synalagmatické), 3/ majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (napr. trestná činnosť, činnosť v rozpore s dobrými mravmi a pod.).

Ak je základom občianskoprávneho vzťahu dvojstranne zaväzujúci záväzok (zmluva), účastníkom zmluvy vzniká povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia - žiaden z účastníkov sa totiž nemôže domáhať vrátenia poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie ktoré prijal. Z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je potom každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe nej dostal, táto povinnosť je vzájomná(!), teda každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo dostal - ak ide o vzájomnú povinnosť vrátiť to, čo účastníci na základe neplatnej zmluvy alebo zrušenej zmluvy už dostali, pri spôsobe vrátenia vzájomných plnení treba vychádzať z § 560 Občianskeho zákonníka.

Účelom premlčania je pobádať oprávnený subjekt k tomu, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v ustanovených lehotách na príslušných orgánoch a aby tak donekonečna neodďaľoval požiadavku splnenia od povinného subjektu, zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to prípadne aj za cenu straty vynútiteľnosti práva. Premlčaním sa rozumie (kvalifikované) uplynutie času v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, keď čas uplynul bez toho že by právo bolo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania; použitie tejto námietky má potom za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t.j. zánik súdnej vymáhateľnosti tohto nároku, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Premlčaním síce právo samo osebe nezaniká, len sa oslabuje a to práve v zložke, ktorá predstavuje nárok - ani nárok premlčaním sám osebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa ale premlčania nedovolá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká (subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu).

Právo môže byť vykonané prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď je „actio nata“ - tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti (napr. na tom, že oprávnený nevedel o svojom práve).

Súd sa môže zaoberať vznesenou námietkou premlčania bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva veriteľa; ak teda súd zistí, že uplatnený nárok je premlčaný a dlžník vzniesol námietku premlčania, už bližšie nemusí skúmať existenciu subjektívneho práva a vychádza z toho, že tak či tak by žaloba s uplatnenou premlčanou pohľadávkou bola zamietnutá.

Pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvedel že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Súd sa totiž vôbec nestotožnil s názorom navrhovateľa, že dohody o vykonaní práce uzavreté medzi ním (resp. jeho právnym predchodcom) a odporkyňou by mali byť neplatné. Je síce pravdou že odporkyňa bola v rokoch 2008 až 2010 (t.j. v čase uzavretia sporných dohôd o vykonaní práce) členkou rady Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov (právny predchodca navrhovateľa), pričom v zmysle § 3, ods. 9 zák.č. 471/2002 Z.z. (zákona platného do 31.12.2012) o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov členstvo a funkcie v rade fondu sú čestné (v zákone sa však nenachádza formulácia, na ktoré poukazuje navrhovateľ: „bezodplatné, bez nároku na odmenu“) - z uvedeného znenia potom navrhovateľ vyvodil nesprávny záver, že člen rady fondu nemôže pre fond vykonávať žiadnu činnosť, za ktorú by mu patrila odmena (dotiahnuté ad absurdum podľa navrhovateľa by člen rady fondu nemohol mať nárok na odmenu ani keby vykonával pre fond napr. upratovacie alebo stavebné práce?). V danom prípade odporkyňa na podnet právneho predchodcu navrhovateľa vykonávala práce, a to 1/ príprava návrhu na zasadnutie rady fondu konaného dňa 15.12.2009, pripomienok k návrhu novely zákona na zlúčenie fondu a Študentského pôžičkového fondu (dohoda zo dňa 14.12.2009, práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 15.12.2009 jej bola vyplatená odmena vo výške 107,00 €), 2/ príprava koncepcie poskytovania pôžičiek pre žiadateľov (dohoda zo dňa 14.12.2009, práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 16.12.2009 jej bola vyplatená odmena vo výške 2.430,00 €), 3/ príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu (dohoda zo dňa 14.6.2010, práca bola odporkyňou vykonaná, dňa 29.6.2010 jej bola vyplatená odmena vo výške 1.620,00 €). Podľa názoru súdu vykonanie týchto prác nevyplývalo z funkcie člena v rade fondu, a bolo nad rámec tejto funkcie, nakoľko podľa § 4 zák.č. 471/2002 Z.z. o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov do pôsobnosti rady fondu patrí najmä rozhodovať o poskytnutí prostriedkov fondu na pôžičky pre jednotlivé krajské úrady, schvaľovať štatút fondu a rokovací poriadok rady fondu, schvaľovať rozpočet fondu, schvaľovať ročnú účtovnú závierku overenú audítorom, schvaľovať výročnú správu o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci rok, ktorá sa predkladá Národnej rade Slovenskej republiky, vymenúvať a odvolávať riaditeľa fondu a určovať jeho mzdu podľa osobitných predpisov - teda členovia rady fondu mali „rozhodovať“ a „schvaľovať“ rôzne materiály a dokumenty (im predložené!), ale nie ich tvoriť; ak potom samotný právny predchodca navrhovateľa sa na odporkyňu obrátil s požiadavkou takýto materiál vytvoriť(!), nie je možné to považovať za súčasť výkonu funkcie v rade fondu. Súd preto všetky dohody o vykonaní práce uzavreté medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou považoval za platné, nepriečiace sa predpisu (zák.č. 471/2002 Z.z. o pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov), a odmena ktorá bola odporkyňi za vykonanie

týchto prác vyplatená bola oprávnená - na strane odporkyne nemohlo potom vzniknúť bezdôvodné obohatenie o ktorého vydanie žiadal navrhovateľ!

V tejto súvislosti je potrebné tiež poukázať na ustanovenie § 17, ods. 3 Zákonníka práce podľa ktorého neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu, ak neplatnosť nespôsobil sám - jedná sa o ochranu osoby ktorá v dobrej viere uzavrie zmluvu. V súdenom prípade boli dohody o vykonaní práce uzavreté na podnet právneho predchodcu navrhovateľa, odporkyňa práce riadne vykonala a ich výsledok odovzdala - nemôže sa preto navrhovateľ domáhať neplatnosti takto uzavretých (a naplnených) právnych úkonov, a následne vydania bezdôvodného obohatenia (nakoľko žiadne nevzniklo).

Návrhu by nebolo možné vyhovieť (aj ak by vyššie uvedené právne úkony neboli platné), nakoľko medzi účastníkmi ide o synalagmatický záväzok podľa § 457 Občianskeho zákonníka, teda strany si majú vzájomne vrátiť to, čo si vzájomne plnili - určenie tohto vzájomného plnenia je však pre úspech žaloby bezpodmienečne potrebné obsiahnuť už v petite žaloby, ako to predpokladá i ustálená judikatúra súdov (viď R 26/1975, R 1/1979), nakoľko nárok jedného účastníka konania na vrátenie plnenia z „neplatného“ právneho úkonu je podmienený záväzkom voči druhému účastníkovi, a táto vzájomná viazanosť musí byť vyjadrená aj vo výroku rozsudku, čomu musí zodpovedať aj žalobný petit - takýto petit žaloby ale absentoval. (Súd si ani dosť dobre nevie predstaviť čo by navrhovateľ vrátil odporkyňi.)

Naviac odporkyňa v konaní vzniesla aj námietku premlčania nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia - ani z tohto dôvodu by žalobe súd nemohol vyhovieť a nárok navrhovateľovi priznať. Podľa názoru súdu totiž je potrebné prihliadnuť na námietku premlčania, nakoľko odmena zo sporných dohôd bola odporkyňi vyplatená dňa 15.12.2009, resp. 16.12.2009, resp. 29.6.2010, a preto subjektívna premlčacia lehota uplynula najneskôr dňa 29.6.2012 - návrh na súd bol podaný však až dňa 13.12.2012, pričom subjektívna premlčacia lehota v tomto prípade začala plynúť dňom vyplatenia finančných prostriedkov (o ktorých vrátenie teraz navrhovateľ žiada) odporkyňi, nakoľko už vtedy navrhovateľ (jeho právny nástupca) vedel, resp. prinajmenšom mohol a mal vedieť, kto a v akej výške sa „bezdôvodne obohatil“ - neobstojí, a nie je možné sa stotožniť s argumentáciou navrhovateľa že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa mal dozvedieť až na základe správy / informácie jeho právnik. S poukazom na všetky vyššie uvedené dôvody dospel súd k záveru že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť, preto rozhodol tak že žalobu v celom rozsahu zamietol.

Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 142, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 149, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a v súlade s § 1, § 10, § 11, § 14 a § 16 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. tak, že odporkyňi priznal trovy konania v sume 829,73 €, a to ako náhradu trov právneho zastupovania za 3 hlavné úkony právnej služby po 180,93 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 651,35 €>, 2x režijný paušál po 7,81 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda 18,74 €>, 1x režijný paušál po 8,04 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda 9,65 €>, 6x náhrada za stratu času za cestu Dunajská Streda - Trnava a späť po 13,40 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 96,48 €>, náhradu PHM za cestu Dunajská Streda - Trnava a späť (pojednávanie dňa 5.3.2014) pri spotrebe osobného motorového vozidla 10,5 l nafty na 100 km a pri vzdialenosti Dunajská Streda - Trnava a späť 137 km pri cene PHM 1,357 € / l, zvýšené o DPH 20%, vo výške 23,42 €, náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 € za km jazdy pri vzdialenosti Dunajská Streda - Trnava a späť 137 km (pojednávanie dňa 5.3.2014) zvýšené o DPH 20%, vo výške 30,09 €, proti procesne neúspešnému navrhovateľovi.

Súd nepriznal odporkyňi náhradu súdneho poplatku za odpor, nakoľko Uznesením č. 37C/64/2013-113 zo dňa 14.10.2013 súd odporkyňi nepriznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku - toto uznesenie odporkyňa napadla odvolaním, teda nie je doposiaľ právoplatné. O náhrade trov konania spočívajúcich v náhrade za zaplatený súdny poplatok za odpor tak bude môcť súd rozhodnúť až keď bude vedieť výsledok konania o odvolaní voči uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku (až v prípade potvrdenia napadnutého uznesenia bude mať odporkyňa povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor, a následne nárok na jeho náhradu od navrhovateľa; v prípade oslobodenia od súdneho poplatku jej naopak žiadny nárok na jeho náhradu logicky nevznikne). To isté sa týka aj nepriznanej náhrady za právny úkon „odvolanie nie vo veci samej“ (jedná sa o odvolanie voči zhora uvedenému uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku) + režijný paušál, nakoľko až po rozhodnutí odvolacieho súdu bude zrejmé či v tejto časti odporkyňa bola úspešná, a či jej teda patrí náhrada za trovy právneho zastúpenia za tento právny úkon.

Iné trovy konania a právneho zastupovania neboli uplatnené a účtované.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.